

Větrné mapy

BcA. Nela Mayerová

Vizuální komunikace—digitální média 2019/2020

Vedoucí práce: MgA. Richard Loskot

Oponent práce: MgA. Viktor Takáč

Z textu Nely Mayerové vyplývá, že si stanovila několik cílů - "vytvoření biomorfni struktury", "umění inspirované přírodou", "simulace přírodních jevů", "částice ovládané neviditelným větrem", "vytvoření nekonečně mnoha forem za pomoci částic". V sekci abstraktu se pak pouze jednou větou dozvídáme o naznačeném finálním výstupu praktické části diplomové práce, a to o rozměru *interaktivity a vstupu člověka* do takto vytyčené struktury.

V době psaní tohoto diplomantského oponentského posudku jsem byl o praktické diplomové části obeznámen pouze díky videu z 3D programu demonstrující pohyb struktury a jeho statické obrazové dokumentace v samotné teoretické práci. O poměrně zásadní finální interaktivní složce instalace či formě nainstalování výstupu zde není další zmínka a byla mi po video-hovoru s autorkou ústně objasněna. Její popis však ani v té chvíli nebyl definitivní, především díky předpokládané technické náročnosti realizace.

V teoretické části autorka vytváří nitky vztahů a referencí k malířům a sochařům z počátku dvacátého století, jako jsou Paul Klee, Hans Arp, Alexander Calder, Hana Wichterlová, Barbara Hepworth. Skrze jejich život a dílo naznačuje východiska své vlastní tvorby, sleduje jejich vývoj od figurace k abstrakci, poukazuje na jejich životní postoje, inspirační zdroje, reflektuje jejich konkrétní díla. Bohužel není z textu jasné, jestli tím vším naznačuje paralely, postoje a východiska k tvorbě vlastní. Autorčina přímá reflexe vlastního díla a jeho zasazení do širšího uměleckého kontextu v textu zcela chybí. V kontextu mediálního umění, ve kterém se autorka svojí vizualitou jednoznačně pohybuje, se mi zdá přemostění starého s novým obdivuhodné až hrdinské, motivaci však mohu jen odhadovat. Bez tohoto přemostění by práce lehce mohla sklouznout k formální fascinaci „novým“ technologickým nástrojem bez jakékoliv historického zasazení. Pomineme-li podezření ze samoučelného napojení na ikonické autory, vyvstane otázka, jestli se autorce přemostění starého média s novým opravdu podařilo.

Ze způsobu, jakým autorka pracuje s digitálním médiem je cítit, že je duší sochařka. Digitálním částicím dává stejnou volnost a autonomii, jako by to byl "živý" materiál. Podmaňuje si je s přirozenou citlivostí a nechává jim volnost, stejně jako si v tradičním sochařství kámen hledá svou formu otesáváním. Absence konceptu vyzdvihuje ticho sochy, které může být prázdnotou stejně jako rezonancí. Intuitivnost práce, staví digitální médium rovnocenně vedle písku, listů, kamení apod. a nutí nás k zamyšlení, nakolik je digitální svět simulací přírody a nakolik jeho přirozenou extenzí, nakolik musí být "interakce"

algoritmicky řízená a nakolik se stala přirozenou každodenní součástí stejně jako vítr ve vlasech. Ovšem ani hypotéza, že se digitální svět stal součástí přírody a můžeme ho tedy tesat jako kámen neopodstatňuje autorčino “přeskočení” téměř půlstoletí dějin výtvarného umění v kontextualizaci své vlastní práce. Kontext novomediálního umění, přehlídek Ars Elektronica v Linzi či Transmediale v Berlíně s sebou nese další pole očekávaných parametrů díla, kladoucí důraz na autorkou nijak nereflektovanou formu interakce, data vizualizace, algoritmického pozadí díla, generativních algoritmů, kontextu použitých vstupních dat apod. Ignorování novomediálního pozadí autorčiny tvorby by pak mohlo paradoxně oslabit její senzitivitu a intuitivnost. Naopak vědomé zařazení sebe sama do současného světa nejenom v kontextu zvoleného média může autorce dovolit posouvat svou práci dál. O co více bude mít argumentační “sebe vědomí”, o to více se její ticho bude moci stát manifestací.

Prohlašuji, že s prací Nely Mayerové jsem se seznámil v plném rozsahu a že její práce, až na drobné nedostatky, splňuje vytyčené cíle zadání a splňuje požadavky na udělení odpovídajícího akademického titulu. Práci doporučuji k obhajobě a její hodnocení navrhuji známkou „velmi dobře“.